

BIYON KATILATHU

MUŽ, KTERÝ ROZDÁVÁ ŠTĚSTÍ

INDICKÁ CESTA K SEBEPOZNÁNÍ

KAZDA

BIYON KATTILATHU

Muž, který rozdává štěstí
Indická cesta k sebepoznání

Tato publikace obsahuje odkazy na webové stránky třetích stran, za jejichž obsah nepřebíráme žádnou odpovědnost. Tento obsah totiž nepřijímáme jako svůj vlastní, ale pouze odkazujeme na stav webových stran v době prvního vydání této publikace.

Elektronické vydání:

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.
Datum poslední aktualizace: srpen 2025
ISBN: 978-80-7670-261-5
Vytvoření elektronické verze: [Sandstudios](#), 2025

Papírové vydání:

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o., v roce 2025.
Nové sady 2, 602 00, Brno
www.knihykazda.cz
info@knihykazda.cz
tel.: +420 725 565 486
Původní název: Der Rikscha-Fahrer, der das Glück verschenkt
od Biyona Kattilathua
© 2019 GRÄFE UND UNZER VERLAG GmbH, Mnichov

1. vydání

Překlad: ©Hana Chyzy, 2025
Korektura: Karolína Šnajdrová
Ilustrace: Dmitri Broido
Sazba a úprava obálky: Pavel Ševčík
Sazba: ARTEDIT, spol. s r. o., Praha
Tisk a vazba: GRASPO CZ, a.s., Zlín
ISBN: 978-80-7670-235-6

Všechna práva vyhrazena. Kopírování a šíření pomocí obrazu, rozhlasu, televize a internetu či prostřednictvím fotografií, zvukových nosičů a systémů zpracování dat jakéhokoli druhu je možné pouze s písemným souhlasem vydavatele.

Naše knihy dodávají na trh Euromedia Group, Infinity Zoom,
Kosmas, Pavel Dobrovský – BETA, Pemic Books a KARAVELA.

Knihy lze zakoupit v knihkupectvích nebo výhodně přímo
u nakladatele na www.knihykazda.cz

Předmluva

„I ta nejdelší cesta začíná prvním krokem.“

Moc mě těší, že čteš tyto řádky. Jsou tvým prvním krokem na naší společné cestě. Nerad bych ti o této cestě prozradil všechno hned na začátku. Rád bych ti však prozradil, proč jsem tuto knihu vlastně napsal. Poté, co jsem svými videi oslovil prostřednictvím sociálních médií miliony lidí, jsem si uvědomil, že máme všichni podobná přání a touhy. Chceme být šťastní a žít podle vlastních představ. Chceme se zbavit věcí, které nám neprospívají. Chceme cítit skutečnou lásku.

Dobrou zprávou je, že něco takového můžeme skutečně zažít. Neboť klíč k tomu leží v nás samých. Tato kniha pojednává o Rahulovi, veselém, empatickém rikšovi z Nového Dillí, jenž rozdává štěstí svým pasažérům, kteří k němu nastupují se svými každodenními problémy, zlomeným srdcem či nesplněnými sny... A když potom vystoupí, cítí se o něco šťastnější.

Proč? Protože se rozhodli vydat se na cestu. Tato kniha přináší odpovědi na spoustu otázek, které si ve svém životě kladeš. Má ti posloužit jako inspirace, rozesmát tě, otrást tebou a připomenout ti věci, které už možná znáš, ale ve víru života jsi na ně zapomněl.

Spolu se vrátíme zpět do Indie k mým kořenům. Takže si nastup a nechej se unést. Nemusíš si sebou brát žádný kufr. Potřebuješ jen sám sebe a být připraven vpustit do svého srdce vše, co cestou spatříš, uslyšíš nebo pocítíš.

Rád bych ti na tomto místě řekl, že mě tvoje rozhodnutí dělá šťastným a že jsem velmi vděčný za tvou důvěru. *Muž, který rozdává štěstí* je víc než jen kniha. Je to srdeční záležitost. Je to slib. Je to můj život. A teď je tady i pro tebe. Svou cestu si utváříš každým svým krokem, kterým po ní kráčíš... anebo se na ni teď vydáš se mnou.

Takže... je na čase vyrazit. Máme toho ještě spoustu před sebou...

Nanni a já v džungli velkoměsta

Někteří říkají, že toto město je labyrint, jiní si stěžují na zdejší špínu a špatný vzduch, pro mě je však Dillí tím nejkrásnějším městem na světě – se spoustou křivolakých uliček starého města a bazarem Čándní čauk, širokými ulicemi vládní čtvrti i řekou Jamunou, přítokem Gangy, která se vine centrem města. Na ulicích se mi obzvlášť líbí všechno to hemžení: stánky, z nichž se linou lahodné vůně nejrůznějších jídel. Davy lidí, jejichž pestrobarevná sárí tkají překrásné mozaikové obrazy. Koncert klaksonů, který vytvářejí řidiči, protože buď nemají čas, nebo je prostě baví troubit tak hlasitě, že přehluší každoroční vojenský pochod k Národnímu muzeu. Všechny ty křiklavé reklamní plakáty na nejnovější bělicí krémy, které se člověku snaží namluvit, že je mnohem hezčí mít světlou pleť. Všude se ozývá volání, křik, dohadování se, oslavy a smích.

A uprostřed toho všeho se nacházím já se svou rikšou: černý plech a žlutá střecha. Moje vozítko vypadá na první pohled jako všech 80 000 ostatních rikš brázdících silnice Dillí. Ovšem ta moje je jiná, výjimečná. No dobře, svým vzhledem se možná se od ostatních „tuk-tuk taxíků“ sotva liší, ale vnitřek rikši jsem si láskyplně vyzdobil. Zavěsil jsem si do ní světlý řetěz blikající nejrůznějšími barvami, u nějž dokonce mohu stisknutím tlačítka nastavit rychlost, s jakou se barvy mění. Často se ptám svých cestujících na jejich oblíbenou barvu, načež je překvapím hrou barev, aby si jízdu v Nanni o něco víc užili. Ano, dal jsem svojí rikše jméno: Nanni. To znamená „děkuji“. Tato drobná bílá písmenka, napsaná s pýchou nad levým zadním kolem, mi připomínají, že mám být vděčný. Protože to patří, jak jsem se postupem času naučil, k jedné z nejdůležitějších věcí v životě.

Navíc u mě vždycky hraje dobrá muzika. Tedy žádná klasická hudba ani heavy metal nebo něco podobného, nýbrž veselá hudba z bollywoodských filmů. Někdo považuje tyto filmy a hudbu z nich za kýčovitě. Hmm, možná že jsou kýčovitě. Ovšem to neznamená, že jsou špatné. Jsou především jedno: přehnané. Přehnaně romantické, přehnaně pronikavé, přehnaně barevné, přehnaně hlasité, přehnaně smutné, přehnaně veselé.

Jenomže právě proto je mám tak rád: protože naše srdce jsou často zahalena závojem pochybností, obav, myšlenek a komplikovaných pocitů. K tomu, abychom se tohoto závoje zbavili a byli schopni se svého srdce dotknout, potřebujeme občas něčeho víc: víc romantiky, víc barev, víc smutku, víc radosti. Prostě víc!

Dnes je jeden z těch horkých dnů, kdy se člověku už hned ráno tvoří na čele krůpěje potu. Zrovna se chystám nasednout do rikši, když na mě zavolá soused Malik: „Dobré ráno, Rahule!“ „Jestli bude toto ráno dobré, to se teprve uvidí,“ odpovídám s úsměvem. Krátce se zamyslím a dodám: „Tak, právě jsem si to ověřil: dnes je dobrý den na to, abychom měli dobrý den!“

*Mí přátelé tvrdí,
že optimismus je moje druhé jméno.*

Nastartuji svůj malý motor, nacvičeným pohybem zápěstí přidám plyn a vyrazím. Světýlka zrovna blikají zeleně, z malých reproduktorů se pronikavě rozezní první tóny známé bollywoodské písně *Jai Ho* a já zamírím směrem do centra města. Moji přátelé někdy říkají, že optimismus je moje druhé jméno. A proč by ne? Každopádně to zní mnohem lépe než pesimista Rahul, nebo ne?

„Jaaai Hooo. Jaai Hoooo.“ Myslím, že mezi rikši v Dillí zpívám ze všech nejlépe. Tedy alespoň ve východním Dillí až po křižovatku na Gandhi a Nehru Street. Jasně, to stejné o sobě tvrdí spousta lidí. Ale jsem si jistý, že na mě to docela přesně sedí.

Na semaforu se rozsvítí červená a já pomalu přijíždím ke starému vozu TATA z roku 1998, který zastavil přede mnou. Přes zadní sklo vidím klobouk, pohupující se do rytmu sem a tam. Když se zařadím do pruhu vlevo od něj, uslyším hudbu z rádia.

Podívám se do TATY, v němž si asi padesátiletý muž prozpěvuje tak oddaně a zapáleně, jako by se jednalo o jeho poslední vzkaz lidstvu. Pak otočí hlavu, a jakmile si všimne, že se na něj dívám, přestane ve zlomku vteřiny zpívat. Otočí hlavu i s vousy a kloboukem zpět a nehybně zírá dopředu. Najednou působí tak strnule, jako by mu krk podpíral neviditelný krční límec. *Jaká škoda*, pomyslím si, *proč jenom přestal?*

Mám pro to dvě vysvětlení. Zaprvé: jakmile mě uviděl, rázem si uvědomil, že vedle něj stojí nejlepší zpěvák z Dillí, a z úcty ke mně přestal zpívat. Druhá možnost je, že se stydí. I když jsem o svých pěveckých schopnostech naprosto přesvědčen, připadá mi druhá možnost mnohem přijatelnější. Takže se stydí. Ale proč? A před kým? Ještě před chvílí byl docela veselý a uvolněný. O nic se nesnažil. Nikoho nenapodoboval. Prostě *byl sám sebou*. Zato teď? Zřejmě přemítá nad tím, co si o něm asi myslím. Chce se mi zalíbit, mně – cizímu člověku. A možná se domnívá, že se mi líbí víc jako vosková figurína s neviditelným krčním límcem.

Jistě, my lidé máme v podstatě stádní chování a jsme odkázáni na to, jak vycházíme s ostatními – nikde na světě to nepocítíte dennodenně natolik zřetelně jako v Dillí, kde se na kilometru čtverečním nachází asi šest tisíc lidí a kde si někdy připadáte jako sardinka v plechovce. Ale to přece neznamená, že kvůli tomu musíme ohýbat svůj hřbet – což je, jen tak mimochodem, často úplný nesmysl. Co se mě týká, já osobně strašně rád sleduji jiné pěvecké talenty, které si za volantem hlasitě prozpěvují. Prudce odbočím a zesílím rádio. I po tolika letech je pro mě luxus poslouchat rádio a docela se v tom vyžívám.

Vyrostl jsem totiž ve slumu. Rodiče, prarodiče, čtyři sourozenci a já jsme se tísnili na velmi malém prostoru v chatrči postavené z vlnitého plechu a dalších, porůznu nalezených desek a jiných kousků. Náš majetek sestával jen z toho nejnutnějšího; na víc by se v naší chatrči ani nenašlo místo. Přes tenké stěny jsme slyšeli všechny zvuky od sousedů – a oni od nás.

Moje matka se celý den zabývala přípravou jídla, zatímco my děti jsme se po vyučování, které jsme navštěvovaly jen nepravidelně, potloukaly někde venku. Občas jsme si hrály s vrstevníky, jindy jsme se přehrabovaly na skládce ležící o kus dál a hledaly něco použitelného v naději, že to potom prodáme nebo vyměníme za něco k jídlu.

Můj otec vyráběl ze starých pneumatik bačkory pro obyvatele našeho slumu. Lidé mu za to na oplátku dávali vše, co mohli: rýži, hřebíky, igelitové plachty, deky, zápalky, ryby; někdy mu zazpívali písničku, vyprávěli příběhy nebo mu dali zvířata či božstva vyřezaná ze dřeva. Jako dítě jsem tento divoký mišmaš miloval – přinesl s sebou vždycky tolik překvapení! – ale člověka to samozřejmě ne vždy nasýtilo. Říká se „mít hlad jako vlk“ a něco na tom bude. Přinejmenším se tento pocit člověku navždy vryje do paměti. Teprve mnohem později jsem pochopil, že i příběhy představují určitý druh bohatství. Jako každé ráno i dnes zamírím do svého oblíbeného stánku s občerstvením. Stačí jedním velkým krokem překročit tři schůdky vedoucí do Delhi Food & Drinks a už stojím u pultu malé kavárny.

Připravují zde chai, tedy černý čaj s mlékem, což je tradice Britů, která se v Indii udržela po téměř sto letech jejich koloniální nadvlády. Oproti tomu je nádherná vůně čerstvě upečených placek dosa – jakýsi druh palačinek s čočkou, kokosem a bramborami – zcela nebritská.

„Nech mě hádat, Rahule: jedenkrát dosu a chai,“ ozve se za mnou hluboký hlas, dřív než mě ruka, která k tomu hlasu patří, chytí za rameno.

„Bezva, Santoshi, běž si vsadit v loterii. S tím, jak dnes dobře hádáš, máš velkou šanci vyhrát,“ odpovím. Oba se rozesmějeme, neboť přesně toto u něj snídám už léta. Každý den, bez výjimky. Santosh mě vždycky přemlouvá, abych zkusil něco nového, ale já vytrvale odmítám. Mám prostě rád věci, které znám. A dělat dokola věci, které má člověk rád, je podle mě dobrý recept na spokojenost. Pokud mi dělá

radost dát si dosu, tak si ji dám. Pokud někomu dělá radost dívat se na oblohu, pak by to měl dělat co nejčastěji. A pokud někdo rád líbá svého psa, pak by si měl pořídit dobrý balzám na rty a pustit se do toho.

V tu chvíli mi číšník přináší čaj.

„Nanni, Brinti,“ řeknu a lehce pokývnu hlavou.

Mám rád Brintiho. Pracuje u Santoshe už tak dlouho, že se mezitím stal součástí jeho rodiny. Vzpomínám si, jak mi Santosh vyprávěl o jejich prvním setkání. Brinti tehdy přišel do jeho kavárny a požádal o šálek čaje, přestože neměl v kapse jedinou rupii. Sheila, Santoshova žena, se mu chystala přinést chai, ale Santosh si vymyslel něco jiného: podal Brintimu sklenici vařícího čaje a vedle něj postavil druhou, prázdnou sklenici. Brinti se pokusil čaj vypít a trhnul sebou, když se dotkl svými rty horkého nápoje.

Po chvíli si vzal Brinti druhou sklenici a začal do ní čaj přelévat. Zpočátku při tom působil poněkud nešikovně, ale postupně se zlepšoval. Když pak Brinti svůj ochlazený čaj vypil, zeptal se ho Santosh, jestli by právě toto nechtěl dělat několik hodin denně pro hosty. Na oplátku za svou práci by dostal zdarma jídlo i pití. Od toho dne si Delhi Food & Drinks bez Brintiho nelze vůbec představit. Je vždy úslušný a přátelský, a dokonce už dostává i pevnou mzdu.

Mám rád tento příběh. Třebaže si Santosh hraje na tvrdáka, má v podstatě dobré srdce. Takže i díky tomu je pro mě Delhi Food & Drinks kouskem domova v mém rodném Dillí.

Salát v hlavě a dar přítomného okamžiku

Život ve slumu byl bez pochyby velmi tvrdý. Ale mnohé z toho, co jsem zažil, bylo rovněž neuvěřitelně krásné. Například čas, který jsem strávil se svým dědou. Nade vše jsem ho miloval a byl jsem šťastný, když mě vzal na některou ze svých „výprav“, jak své toulky nazýval. Zamlada působil jako horský průvodce v Nepálu a dokázal si uchovat svou nezávislost. Čas od času na několik dní zmizel, a když se ho potom někdo zeptal, kde byl, mlčky se na něj usmál svýma rozjasněnými očima.

Když jsme cestovali spolu, držel jsem svého *dědečka* za ruku a vzrušeně vedle něj poskakoval. Teď jsem ho měl jen pro sebe a mohl mu klást všechny otázky, které mi poletovaly hlavou. Například jestli mohou být stromy smutné? Existoval svět před tím, než jsem se narodil? A jak se mi vůbec všechny tyto otázky dostaly do hlavy?

Pro mého dědu byla každá otázka důležitá. Zamýšlel se nad nimi a občas mi odpovídal formou hádanky nebo protiotázkou. To se mi obzvlášť líbilo, protože jsem se pak cítil ještě živější než obvykle a náležitě jsem se snažil najít sám odpověď. Jen velmi zřídka mi s úsměvem odmítl odpovědět: „Ty mě svými otázkami nadobro zničíš, Rahule – jenom zázrakem jsem se z toho dosud nesložil.“ V tu chvíli jsem pochopil, že bude lepší držet chvíli jazyk za zuby.

Když jsem byl sám, začaly otázky v mé hlavě žít vlastním životem. Jedna otázka vedla k druhé, v představách mi vyvstávaly matoucí obrazy a já se zamotával do nejrůznějších vysvětlení a nových úvah. Když si moje matka všimla, že zase chytám lelky a přitom lehce pohybuji rty, pohladila mě po hlavě a zašeptala: „Rahule – ty a ten tvůj salát v hlavě.“

Salát v hlavě – no ano, přesně něco takového se mi v hlavě totiž odehrávalo.

Sedím v Santoshově kavárně, když vtom mě ze zamyšlení vytrhne čísi: „Haló!“ Zvednu hlavu a spatřím asi čtyřicetiletého muže stojícího před mou Nanni. Očividně hledá řidiče této rikši, přesto si dovolím neodpovědět mu a chvíli si ho prohlížím: šedý oblek, úhledně uvázaná červená kravata, aktovka, čisté kožené boty, netrpělivý pohled na hodinky. Usoudím, že je to obchodník, který čeká, až se mu konečně ukáží. Znovu se s chutí zakousnu do své milované dosy.

Ozve se další, naléhavější: „Haló?!“ Muž s kufříkem se neklidně pohupuje a nedočkavě popochází sem a tam.

Znovu si usrknu čaje, neboť dobře vím, že to bude můj poslední doušek na několik následujících hodin, a konečně muži vyhovím.

„Ahoj,“ zavolám na něj.

„Vy jste řidič?“ zeptá se muž.

Výraz v jeho tváři prozrazuje, co si myslí: *Tak vy jste řidič! A nechal jste mě čekat! Já spěchám! Tak zatraceně pohněte tou svou hnědou prdelí!*

„Ještě jím nejsem, ale hned jak nasedneme do rikši, rázem ze mě bude váš řidič,“ zavtipkuji, abych odlehčil napjatou situaci.

Muž jen převrátí oči v sloup a posadí se na zadní sedadlo.

„Máte nějakou oblíbenou barvu?“ vyzvídám.

„Modrou,“ odpoví muž úsečně.

Nanni se tedy rozzáří jasně modrou barvou a já mám pocit, že jsem v jeho tváři zahlédl letmý úsměv, který zmizí, jakmile muž poručí: „Jednou na daňový úřad Dillí jih!“

Pomalu se rozjedeme.

Jestli se ten muž bude i nadále chovat tak odmítavě, zapíše se tato jízda do kroniky mojí Nanni jako jedna z těch méně radostných. Takže se rozhodnu dát mu ještě šanci: „Mimochodem, já jsem Rahul.“ Ve zpětném zrcátku vidím jeho tvář pokrytou září modravého světla a jeho oči mi prozrazují, co si právě myslí: *Vlastně vůbec nemám chuť s tím řidičem mluvit. Na druhou stranu nechci být nezdvořilý. Hmm, a co teď? Nemohu s odpovědí tak dlouho otálet, jinak si bude myslet, že nemám všech pět pohromadě...*

„Já... já se jmenuji Gibu. Rád vás poznávám, Rahule.“

A jak rád, můj příteli, pomyslí si. Úplně z toho šlíš!

„Máte na sobě hezký oblek, Gibu. Moje matka vždycky snila o tom, že budu chodit do práce v obleku. Myslím, že jí bylo jedno, do jaké práce. Hlavní pro ni byl ten oblek,“ povídám.

Gibu nedokáže skrýt úsměv.

„Jaké bych musel mít povolání, abych si mohl takový oblek dovolit?“ zeptám se.

„Ach, věřte mi, toto není žádný skutečně drahý oblek. Já pracuji jako poradce. Provádím pro firmy revizi účetnictví a dávám jim doporučení ohledně věcí týkajících se hospodárnosti a efektivity,“ odpoví.

„Hmm, efektivity,“ opakuji. „Páni, to zní jako něco důležitého. Co přesně si pod tím mohu představit?“

„Takže,“ pokračuje Gibu, „já optimalizuji pracovní procesy. Všude se dá něco zlepšit. Vezměme si třeba vaše podnikání.“

„Moje podnikání?“

„Ano, vaši práci jako řidiče rikší. Například byste si mohl nechat namontovat nový motor.“

„Proč bych si měl nechat namontovat nový motor?“ ptám se zaraženě.

„Podívejte, s novým motorem ušetříte benzín a pojedete rychleji,“ řekne Gibu.

„Ano, a potom?“

„Pak samozřejmě ušetříte peníze i čas. Mohl byste tak převézt z bodu A do bodu B více pasažérů.“

„Ano, a potom?“ zeptám se a krátce se podívám do zpětného zrcátka.

„Pak byste si za peníze, které si vyděláte navíc, mohl koupit další rikšu a najmout řidiče,“ odvěti Gibu odhodlaně.

„Ano, a potom?“ ptám se znovu.

„Pak byste si nejspíš mohl najmout další řidiče, a sice rychleji, než si myslíte, a brzy byste měl největší vozový park rikš v Dillí,“ pronese Gibu vítězoslavně.

„Ano, a potom?“ zopakují ještě jednou.

„A potom... si budete moci v klidu vychutnat váš chai a docela pohodlně, beze spěchu se projíždět rikšou po Dillí a poslouchat přitom hudbu.“

Po několika vteřinách se nakonec otočím, podívám se Gibuovi do očí a řeknu: „Ale to už přece dávno dělám!“

Mezi námi se rozhostí ticho. Nejsem si jistý, co si Gibu v tu chvíli myslí. Ale něco si myslí. Usilovně přemýšlí.

Po chvíli se opatrně zeptám: „Takže to je hlavní náplň práce takového poradce – myslet do budoucna?“ Gibu zvedne hlavu a s potěšením souhlasí. „Ano, přesně tak. My poradci myslíme do budoucna.“

Najednou vypadá naprosto spokojeně.

„Ale to je vlastně škoda,“ zamumlám.

„Proč je to škoda?“

„No, člověk tak přijde o spoustu věcí.“

Gibu sraší čelo.

„Takto se nenacházíte v přítomnosti, tady a teď,“ dodám.

Gibuův výraz ve tváři mi připomene pohled mého otce, který jako by si dřív občas myslel: Co jenom s tím naším klukem neštymuje? Proč se nechová jako ostatní a místo toho pořád vymýšlí nějaké bláznivé nápady?

Ale přesně o to jde: brát přítomnost jako dar.

„A co to, prosím pěkně, má znamenat, ‚nacházet se v přítomném okamžiku‘?“ zareaguje Gibu podrážděně.

Pokusím se mu tedy svou úvahu vysvětlit jinak: „Na co jste myslel od chvíle, kdy jste nastoupil, až do teď?“

„Abych byl upřímný, tak na schůzku, kterou mám za chvíli na finančním úřadě.“

„Dobře. Na další moje otázky od vás neočekávám žádnou odpověď: Všiml jste si toho nově vysázeného květinového záhonu u obchodního centra, kolem kterého jsme projížděli? Viděl jste ty svatebčany tančící vedle chrámu? Anebo jste si všiml alespoň toho obrovského, krásně vyzdobeného slona, který nám na předposlední světelné křižovatce zkřížil cestu? Jak jsem řekl, nečekám od vás žádnou odpověď, protože už ji znám,“ řeknu.

„Byl jsem zaneprázdněný!“ opáčí Gibu poněkud rozmrzele.

Chytne se za kravatu a poupraví si ji – gesto vyjadřující sebevědomí.

„Já vím. Na tom přece není nic špatného, být zaneprázdněný. Ale víte, Gibu, většina lidí je přesvědčená o tom, že se člověk může zabývat pouze budoucností. Nebo minulostí. Ale my máme možnost se zabývat i přítomností. Tím, co se odehrává právě teď. Přítomným okamžikem.“

Zdá se, že Gibu pořád ještě pochybuje o tom, co jsem mu právě řekl.

Chvilí se odmlčím, protože se musím soustředit na hustý provoz, v němž se zrovna nacházíme.

„Dobře, co znamená anglické slovo *present*?“ zeptám se a jsem zvědavý, jestli se k mojí hře přidá.

„Takže *present* je... to znamená přítomnost,“ odpoví, aby vzápětí o něco hlasitěji dodal: „A taky dar! Taky to znamená dar!“

„Přesně tak. Přítomnost a dar. A přesně o to vlastně jde: brát přítomnost jako dar,“ doplním.

Já osobně se snažím podle této zásady žít. A dokážu si celé hodiny barvitě představovat, jak taková přítomnost zabalená jako dárek dělá ty, kteří si ji rozbálí, šťastnými. Někdy si ji představuji jako obrovskou, pestře zabalenou krabici ovázanou velkými mašlemi, jindy je tento báječný dárek schován v nenápadné krabičce od zápalek – někdy prostě není snadné tento dar ihned rozpoznat. Uvědomil jsem si, že se už zase začínám zamotávat do spleti svého myšlenkového salátu, což pro mě jako účastníka silničního provozu není zrovna dobrý nápad.

I Gibu je ponořen do svých myšlenek a nepřítomně zírá na čilý ruch na rohu Goa Street. Svým mlčením mi dává najevo, že přemýšlí nad tím, jak brát přítomnost jako dar.

Oba pohroužení do svých světů jedeme bez jediného slova dál.

Někdy je dobré mlčet. I když já v podstatě mlčet neumím.

Jsem spíš typ člověka, pro něhož začne být ticho brzy nepříjemné. A který proto raději rychle něco řekne, jen aby zase rychle zmizelo. Ale za ta léta, co pracuji jako rikša, jsem se naučil, že ticho v sobě může skýtat i obrovskou sílu.

Také jsem pochopil, proč ticho často nemáme rádi. V tichu jsme totiž nuceni nahlédnout dovnitř.

Najednou tu není nic, co by rozptýlilo naši pozornost, žádný hluk dopravního ruchu, žádná hlasitá hudba, žádné pokřikování z nedaleké tržnice. Ve chvílích ticha prostě osamíme se svými myšlenkami. A často to nejsou myšlenky, které se nám líbí, nýbrž myšlenky, které právě potřebujeme.

„Ale,“ začne Gibu a na moment se zarazí, protože, jak se zdá, mu není docela jasné, co vlastně chce říct. Nakonec se však zeptá: „Ale budoucnost a minulost jsou rovněž důležité.“

„No, přesněji řečeno, neexistují. Čas je iluze,“ řeknu.

No dobrá, od obyčejného rikši by člověk zrovna takové věty asi nečekal. Jenomže pojem času byl jedním z oblíbených témat, kterým jsme se s dědečkem věnovali. A stejně jako o všem ostatním i o čase toho věděl hodně. Nekonečně dlouho jsme řešili, jak rozdílně můžeme vnímat délku dne. Nebo jsme si povídali o tom, jak čas souvisí s přírodou či hvězdami. A jako nejpodivnější mi vždycky připadalo, že pojmy související s časem neoznačují nic stálého, nýbrž že se ze dne na den mění, jako by byly kluzkou rybou, která člověku neustále proklouzává mezi prsty.

„Dědečku, jak to, že se stolu dnes říká ‚stůl‘ a zítra se mu pořád ještě bude říkat ‚stůl‘. Zatímco ‚dnešku‘ se druhý den už nebude říkat ‚dnešek‘, ale ‚včerejšek‘ – a přitom se jedná pořád o ten samý den?“

V takovýchto chvílích se mému dědečkovi rozzářily oči a přívětivě se na mě podíval.

*Jízdu máte zdarma.
Platíte pouze za prožitek a zkušenost,
kterou vám přinesla.*

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Muž, který rozdává štěstí.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.